

1

GLOBALIZACE

BADATELSKÁ AKTIVITA

1

NÁZEV AKTIVITY

Jak číst svět v ulicích našeho města aneb mapování prvků globalizace

ANOTACE AKTIVITY

Globalizace není jen abstraktní pojem z učebnic – je všude kolem nás. V tomto bloku si žáci vyzkoušejí badatelsky orientovanou výuku (BOV) v plné šíři – od formulace vlastních hypotéz, přes sběr a analýzu dat až po interpretaci a prezentaci zjištění. To vše přímo v terénu a na konkrétním a velmi aktuálním tématu: projevy globalizace v našem okolí. Ve skupinách budou žáci pátrat po veškerých aspektech, které propojují místní realitu s globálními procesy. Společně budeme přemýšlet, jak globalizaci uchopit ve výuce geografie za využití terénního bádání, jak ji přiblížit žákům a jak je vést k vnímání světa kolem sebe s větší citlivostí a porozuměním. Přijďte si zkusit, jak propojit globální témata s lokální realitou – krok za krokem, ulici za ulicí – a odnesete si nejen zážitek z bádání přímo v terénu, ale i praktický návod, jak vést BOV s vlastní třídou.

VHODNÁ LOKALITA: Libovolná obec, ve které jsou patrné prvky globalizace.

POPIS AKTIVITY

- 1) EVOKACE A MOTIVACE:** V rámci evokace se žáci seznámí s osobním příběhem Madeho z Bali, a diskutují jeho možné souvislosti s místem, ve kterém probíhá BOV.
- 2) BADATELSKÁ OTÁZKA:** Jakými způsoby a skrze které prvky se globalizace projevuje v lokálních/periferních oblastech?
- 3) „HYPOTÉZA“ (domněnka):** Stanovují si sami žáci na základě skupinové diskuze a využití nástrojů umělé inteligence (krok „získávání informací“).
- 4) POKUS:** Na základě pozorování žáci vytvářejí svoji vlastní mapu obce (daného místa), do které zaznamenávají identifikované prvky a projevy globalizace. Tyto prvky a projevy jsou identifikovány na základě poznávání a pozorování dané lokality.
- 5) VYHODNOCENÍ:** Společná reflexe výsledných map a diskuze projevů globalizace v daném místě.
- 6) HLEDÁNÍ SOUVISLOSTÍ:** Diskuze identifikovaných prvků a projevů globalizace v daném místě a jejich širší zarámování (porovnání s jinými oblastmi, klasifikace identifikovaných prvků, jejich příčiny, důsledky pro život lidí – pozitivní a negativní atp.).
- 7) REFLEXE:** K čemu takto vedená výuka vede? Jaké znalosti a dovednosti si žáci osvojili? Jedná se o smysluplný způsob výuky geografie?

VSTUPY

Výukové prostředí (přenositelnost): tato badatelská aktivita je snadno přenositelná i do jiných míst, lokalit, oblastí a kontextů

Potřebný čas:

120 minut

Personální zajištění:

1 vyučující*

Doporučená věková skupina:

ZŠ; SŠ

Pomůcky:

přípravený papír se zadáním, prázdný papír A3 pro žáky, barevné pastelky pro tvorbu mapy

Možné aktivity před a po: Co lze s žáky dělat před a po aktivitě (např. i ve třídě): diskuze k tématu globalizace a k tvorbě map

Potřebné znalosti a dovednosti žáků před zahájením aktivity: základní znalost globalizace, základní znalost kompozičních prvků mapy

Autor aktivity: Tomáš Bendl (tomas.bendl@tul.cz)

DIDAKTICKÉ UKOTVENÍ

PŘÍKLAD DLOUHODOBÉHO CÍLE

Podle nové revize RVP:

- 1) Žák navrhne plán pro zkoumání a řešení specifického výzkumného problému.
- 2) Žák kriticky využívá mapy a další zdroje geografických dat pro vlastní učení i každodenní poznávání světa.
- 3) Žák na základě porozumění příčinám a průběhu globalizace doloží příklady jejích pozitivních i negativních důsledků na přírodu a společnost konkrétního místa či regionu.

CÍL AKTIVITY

- 1) Žák si osvojí vybrané badatelské dovednosti.
- 2) Žák prokáže vybrané mapové dovednosti (analyzuje, interpretuje a tvoří mapy).
- 3) Žák na základě mapy dokáže vysvětlit vliv a důsledky globalizace na život v lokálních periferních oblastech.

OVĚŘITELNÉ VÝSTUPY

příklad toho, co můžeme u žáků ověřit (kritéria hodnocení pro učitele vztažené k cílům aktivity)

- 1) Žák formuluje hypotézu, pracuje s relevantními zdroji, sbírá, analyzuje a interpretuje data, dokáže odpovědět na badatelskou otázku.
- 2) Žák vytvoří mapu, která obsahuje základní kompoziční prvky (mapové pole, název, tiráž, legendu, měřítko).
- 3) Žákem vytvořená mapa obsahuje prvky globalizace, které odpovídají realitě daného místa, v mapě je vizualizována míra, s jakou tyto prvky ovlivňují život místních obyvatel. Žák mapu dokáže interpretovat a prezentovat ostatním.